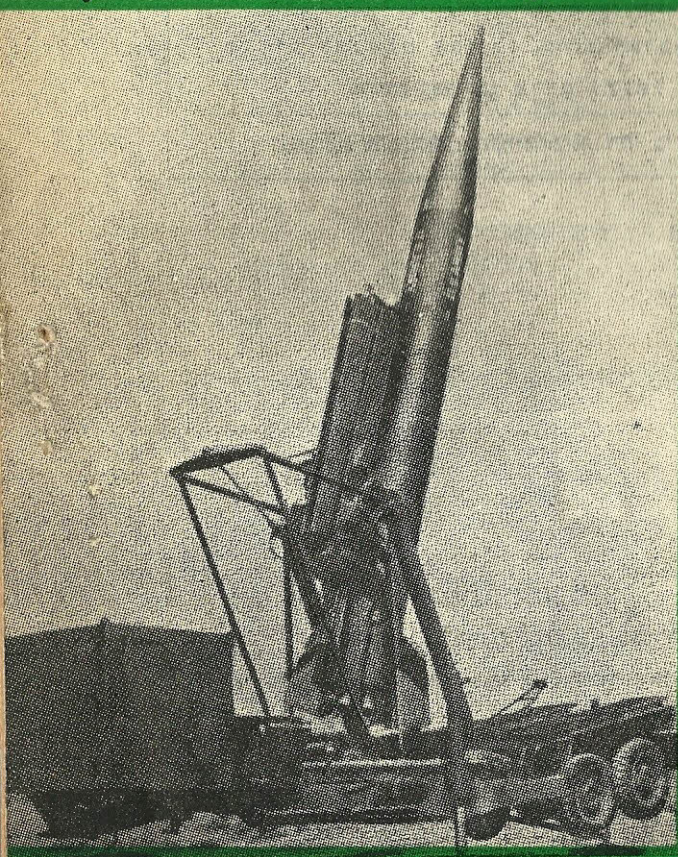

צקלון

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

צקלון

לקט תרגומים

התוכן

- לקחי קרבות אורסוניה — לכל החילות ג. סי. פיליפס 3
- טילים נגד-טנקים לרגלים-המשוריינים
הקולילויטי צ.ד. ובר, הקפיטנים
ד. דא בורד, ק.ד. רודס ור. וו.
תאמס 12
- אמנות המלחמה ומדע המלחמה הסוביאטיים
הקולי ס. קוזלוב 20
- פיצוד היית עושה זאת אתה?
הקפי ג. אי. קימבאל 26
- מומדף הספרים 29

צבא הגנה לישראל
הוצאת «מערכות»

מערכות בית-ההוצאה של צבא הגנה לישראל

העורך הראשי: סא"ל אלעזר גלילי
סגן העורך הראשי: סא"ל גרשון ריבלין
«מערכות»: קצין-העריכה רביסון משה ברימר
עוזר-קצין-העריכה: סרן אלכסנדר לוי
«צקלון»: קצין-העריכה שרגא גפני
«מערכות-ים»: קצין-העריכה רביסון עזרא להד
ספרים להנצחת החייל: העורך: ראובן אבינעם
מוכירת המערכת: מרים נתנאל

המערכת והמנהלה: הקריה-ת"א, רח' ג' מס. 1

תמונת-השער

«סרג'נט» — טיל-דלק-מוצק אמריקני

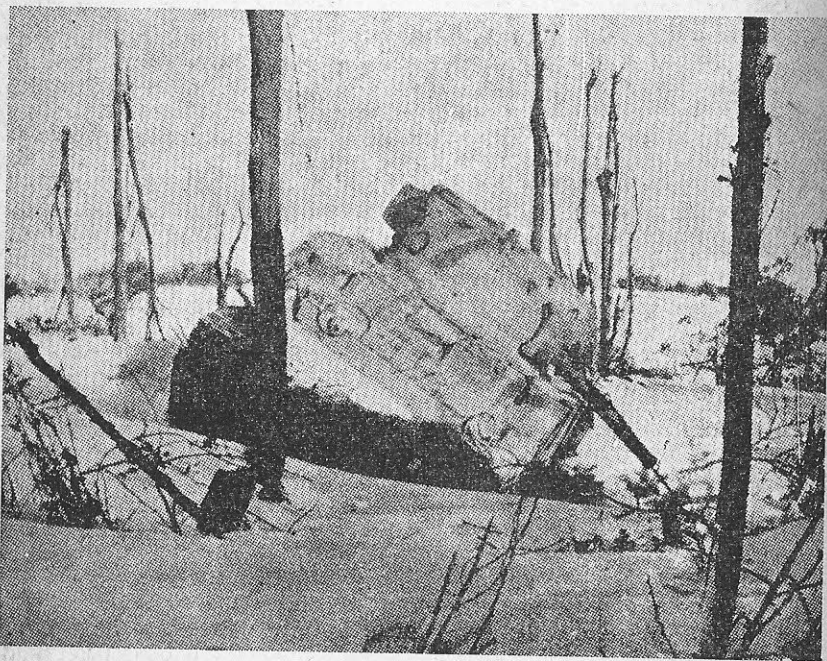
זוהי «מהדורה חדשה» של הטיל-המונחה קרקע-אלי-קרקע «סרג'נט» (טוח — 80 ק"מ; מהירות — 3 מאך) שהיה מונע עד כה בדלק נוזלי. הודות לדלק-המוצק ישתוה כמעט לארטיילריה המקובלת מבחינת הגיידות ויבילות-האוויר. כן תוקל גם הפעלתו, ומן הצותים המשמשים אותו לא תדרש, אפוא, התמחות ממושכת, כפי שנדרש ממפעילי ה«סרג'נט» בעל הדלק הנוזלי. הטיל עשוי לשאת ראש-נפץ גרעיני או ראש-נפץ מקובל, והוא משתייך למשפחת טילי צבא-היבשה האמריקני.

לקחי קרבות אורסוניה – לכל החילות

נ. סי. פיליפס

המלחמה היא מורה הגובה דמי-לימוד יקרים, ורק הכסיל ישלם דמי-לימוד בלי להפיק תועלת מלימודיו.

מפקדת הדיביזיה הניו-זילנדית ה-2, אשר החזיקה בגזרת אורסוניה, פנתה אל יחידותיה, ערב החלפתן ביחידות אחרות, וביקשה מהן להרהר בלקחי ההתקפות והחזקת הקוים בגזרה ולסכם אותם בכתב – את הלקחים הטקטיים, הטכניים והמנהליים. – וזאת לשם יישום הלקחים באימונים ובמבצעים בעתיד. (קרא „המאורים באורסוניה“ בצקלון 82, וה„מבצע פלורנס“ בצקלון 83). דיביזיה זו,

דמי הלימוד: טנק מן הרגימנט ה-18 ליד בית-הקברות

מקורות ומחברים

(הארות והערות לקורא)

לקחי קרבות אורסוניה – לכל החילות מאת נ. סי. פיליפס

בקרבות אורסוניה (ראה „המאורים באורסוניה“, ב„צקלון“ 82; „מבצע פלורנס“, ב„צקלון“ 83) אשר ניטשו בשלהי שנת 1943 בין יריבים המצטיינים ברמתם כחיילים-לוחמים – הניו-זילנדים מזה, והצנחנים וה„פנצרגראנדירים“ הגרמנים מזה – הופעלו הפעלה-אינטנסיבית כמעט כל סוגי-החיל היבשתיים המקובלים (רגלים, שריון, ארטילריה, פלסים, ועוד), ובוצעו בהם התקפות-יום והתקפות-לילה, התקפות רגלים עם שריון ובלעדיו, התקפות שריון עם רגלים ובלעדיהם, התקפות-נגד ונסיגות, חירות שקטות ופטרולים לרוב – עד שאותה מערכה נסיימה במעין „תיקו“: – הקו הגרמני נהדף לאחור, אך לא הובקע. עדי-ההרהר השבית החורף העז של הריהאפנינים את הלחימה; מפקד הדיביזיה הניו-זילנדית ה-2, הגנ׳ קיפנברגר המנוח (שספרו „בריגדיר-הרגלים“ נתפרסם בעברית, בהוצאת „מערכות“), איש אשר ראש חושב נח על כתפיו, פנה אל כל מפקדי היחידות הכפופים לו, מכל סוגי-הנשק, ודרש מהם שיסכמו בכתב את מסקנותיהם מן הקרבות. – ואת השגותיהם על אורחי תפעול הגייסות וכלי-הנשק למיניהם. לאוצר בלום זה של תכמה ונסיון צבאיים, שנאגר באותם סיכומים, הוקצה פרק מיוחד בכרך „איטליה“ (חלק א') מן ההסטוריה-הרשמית של צבא ניו-זילנד במלחמת-העולם השנייה. פרק סיכום-לקחים זה ניתן הפעם לקוראי ה„צקלון“, בעקבות פרקיה-קרוב שהוגשו בגליונות קודמים.

שם הכרך הג׳ל במקורו הוא: „Italy“, Volume I.

אמנות-המלחמה הסוביאטית מאת הקולונל ס. קוזלוב

מתוך קובץ-מאורים שנתפרסם בשנה שעברה במוסקבה, בשם „ספרי-עזר לקצינים הולומדים את ההלכה המרכסיסטית-לניניסטית“ מובא פרק זה – הדן באמנות-המלחמה לפי השקפת-העולם המקובלת בצבא הסוביאטי. כל עיקרו של הפרק – ניתוח מושגי האינטרטיגיה והגדרת מקומה ב„פירמידה“ של תורת-המלחמה. פרק נוסף בנושא זה נביא בחוברת הבאה – והוא יהיה מוקדש בעיקרו לדמות האופרטיבית והטקטית, כפי שמגדירה אותן המחשבה הצבאית הסוביאטית.

טייל נגד-טנקי לרגלים המשוריינים מאת הקולונל ג׳. ד. ובר והקפיטנים

נ. ד. דא בורד, סי. צ. רודס, ור. או. תאמס
המדובר בטיל-המונחה הנגד-טנקי SS 10 מתוצרת צרפת, ובנסיונות להכלילו בחימושם של הרגלים-המשוריינים שבדיביזיות-השריון האמריקניות. שילובו זה נתקל בקשיים לרוב – הן טקטיים, הן טכניים והן מנהליים. ארבעת המחברים מגישים במאמרם המשותף את פתרונותיהם לקשיים האמורים. ובאמצעות הסבר והצגת-תמונות, מנסים הם להראות דרך מעשית להפעלת הטיל מעל כלי-רכבם של הרגלים-המשוריינים – הלא הוא נושא-הגייסות-המשוריינין.

המקור – בטאון חיל-השריון האמריקני „שריון“ („Armor“).

כיצד היית עושה זאת אתה? מאת הקפיטן ג׳. אי. קימבאל

הבעיה מופנית אל מפקד מחלקת-טנקים הפועל במשותף עם מחלקת רגלים.

המקור – בטאון חיל-השריון האמריקני „שריון“ („Armor“).

אשר "התבגרה" בקרבות המדבר בצפון-אפריקה ומשם הועברה אל פני-הקרקע הקשים יותר ומזג-אווירה החמור יותר של איטליה, משולה היתה, לכאורה, לאותו כלב קשיש שנדרש ממנו ללמוד להטוטים חדשים. אלא שלאמיתו של דבר הכלב הקשיש לא היה קשיש כל כך, כי רבים מחייליה של הדיביזיה היו מגוייסים שמקורם באו ולא טעמו כלל את אבק המדבר. גם הלהטוטים החדשים לא היו, בעצם, כה חדשים.

לקחים מלליים

לקח הראשון במעלה שאותו למדו כל סוגי החיל בדיביזיה היה כי כל הנאמר בספרי ההדרכה הוכח כנכון ומוצדק בתנאים ששררו בזירת איטליה. לאחר הסטיות הקלות מן "הכתוב בספר", אשר השתלמו במסעי המלחמה בצפון אפריקה, שוב עלה קרנה של הדבקות במילה הכתובה, וכל המפקדים הסכימו פה אחד כי אין לסור ימין או שמאל מספרי-ההדרכה, אשר אמנם נכתבו בראש וראשונה בשביל לחימה ביבשת אירופה. סיור יסודי יותר, לדוגמה, הוכח כנחוץ לא רק לעוצבות טנקים ולעוצבות רגלים, אלא גם לארטילריה לפני פריסתה. הכל גמרו את ההלל על תצלומי-האוויר כעזרים ללימוד הראשוני של פני-הקרקע, ומספר רב של תצלומי-אוויר נדרש על ידי מפקדי פלוגות ומפקדים ברמה נמוכה מהם. כמו כן, נדרשה משמעת-רכב חמורה כדי למנוע "החנקת" הכבישים עד כדי שיתוק על ידי דיביזיה כה ממוכנת כדיביזיה הניו-זילנדית ה-2. תזוזות בקנה מידה גדול היו ענין מבצעי, המצריך בקרה מדוקדקת מצד המטה; אולם עיתוי מדויק נתגלה כבלתי-מעשי מחמת שהיות בלתי-צפויות בהעלאתם של כלי-רכב על הכבישים, משוליי-הכביש הבוציים, והורדתם מן הכבישים כדי לפזרם, וכן בגלל הקפנדריות בדרכים, ליד גשרים שפוצצו, ובגלל הסתבכויות והשגות-תחומים בין שיירות שונות. אמיתות פשיטות אחרות שנתאמתו מחדש היו שכל חיל וחיל חייב להיות כשיר בגופו ומאומן כהלכה בתפעול הנשק האישי, ושכל יחידה חייבת לגלות יכולת-עצמית רבה יותר בפלסות, כולל פרוק מוקשים ומלכודות, כדי להקל את המעמסה מעל הפלסים העמוסים עבודה עד למעלה מראש.

לקחי השריון

מלבד אוצר-הכמה זה שהיה נחלת הכלל, היה לכל חיל קרבי נסיון משלו, שהצריך עיון. היקר ביותר והמשתלם ביותר היה הנסיון שרכשה חטיבת-השריון ה-4 (שאליה נשתתף רגימנט-הטנקים ה-18), אשר זה היה מסעי-המלחמה הראשון שלה כעוצבה משורינת מלאה. — ושפעלה בתנאים הגרועים ביותר לגביה. המגבלות שמציבים לטנקים בוץ, מדרונות תלולים, שטח סגור ונהרות שאותם יש לצלוח

לא היו מחוורים כהלכה בתחילה. הגזימו בהערכת יכולת הניידות של השריון, והמעטו לעומת זאת בהערכת מידת פגיעותו. אולם האבידות בטנקים הבהירו עד מהרה את הסיכונים שבשליחת טנקים להוליך התקפה, לבדם או בסיוע רגלים, בשטח שלא היה בו מרחב לתמרון או שהתנועה בו היתה מוגבלת לכביש אחד ויחיד. תותחים נגד-טנקיים, המחופרים כהלכה והמוסוים כהוגן, היו האויב המסוכן ביותר. ניתן היה להפחית במידת-מה את סכנתם באמצעות השימוש בעשן ובאמצעות תנועה-ראש זרירות של טנקים המסתייעים אהדדי, אולם השיטה שהיטיבה לעמוד במבחן הנסיון, להגנה על טנקים מפני התותחים האלה, היתה פריסת מסך מחפה של רגלים, לפני הטנקים. במילים אחרות, ההצלחה הושגה יותר באמצעות התקפות רגלים המסועות בטנקים, מאשר בהתקפות המסועות ברגלים.

נוכחותם של הטנקים אצל הרגלים המתבססים על יעד שנכבש הוכחה כחיובית, ומשום כך יש לתת להם עדיפות בשימוש בדרכים המוליכות קדימה. עם זאת, מוטב שהטנקים יסוגו מקו-ההגנה הקדמי מוקדם ככל האפשר, למען תהיה לצותיהם האפשרות לנפוש ולבצע את פעולות האחזקה הדרושות בטנקים שלהם. בדיעבד, הטנקים הושהו בשטח הקדמי זמן ממושך מדי משום שהרגלים התקשו בהבאת תותחי השש-ליטראות הנגד-טנקיים שלהם לעידים. משהוסגו הטנקים וקבלו משימה הגנתית או משימת התקפת-נגד, מוטב שלא ימוקמו בשטח שלפני מפקדת הגדוד הרגלי, כיון שבשטח כה סמוך לקו-הלחימה תהינה להם הזדמנויות מעטות בלבד להנחית אש עקיפה בתותחיהם.

כיון שכל תנועת טנקים עוררה תגובת-אש מצד האויב, הומלץ כי בהתקפה רגילה ינועו הטנקים בדילוגים באגפי הרגלים או בעורפם, ויהיו מרוחקים מהם לפחות 450 מטרים. עם זאת, הקישור מצריך מגיע הדוק ככל האפשר, והקשר האלחוטני היה חיוני. מכשיר-הקשר 38 היטיב לפעול, אך בתנאי שאנטנת הטנק ניצבה אנכית — לקח זה נלמד בפעולה אחת, בה סבלו טנקים ורגלים משום שהאנטנות האופקיות, שהיטיבו למלא תפקידן בצפון-אפריקה, נכשלו בין עצים ובניינים. במצבי-ההגנה נתברר כי הזמן הנוח ביותר מבחינת הבטיחות לתנועת טנקים באיזור החזית הוא שעות הדמדומים של הערב והשחר. בלילה שררה סכנת התקעות בבוץ, וביום — סכנת אש ארטילרית האויב. בכל עת תמיד קיימת היתה סכנת המוקשים, שהוטמנו, בין שאר המקומות, גם בתוך דגן זקוף ובשולוליות שבכביש. על בעיות המנהלה המכבידות של החטיבה המשורינת נמנתה גם בעית אספקת הדלק. בשטחים הבוציים וההרריים האמורים הוערך, "הממוצע הרע ביותר" של צריכת הדלק בשניים וחצי גלונים ל-1600 מטר (מיל אחד).

לקחי הרגלים

גורלן של התקפות הרגלים הבלית לעין מסקנה אחת — אסור שהיעדים יהיו מרוחקים מדי. התקדמות בת 1800 מטרים נקבעה כמכסימלית, וזאת בתנאי שלא יהיה יותר ממכשול טבעי גדול אחד בדרך. הצורך בהגבלה זו נבע בחלקו מטיב הקרקע ובהלקו מעומקם של ביצורי האויב, אשר בדרך כלל השתרעו לעומק של 3500 מטרים. הגרמנים לחמו בעקשנות ובמומחיות. מוצבי-החוף שלהם הוחזקו בכוחות קטנים בעלי עוצמת-אש רבה, שהתבטאה בכלי-נשק אבטומטיים ובסיוע מרגמות. מאחרי מוצבי החוף נתמשך הקו הראשי; בו נמצאו מתחמים מחלקתיים מוסוים כהלכה, שהוקמו בדרך כלל במדרונות העורפיים, אך במידה גדלה והולכת גם על פסגות הרכסים, על כן היה על הסתערים לשאוף לכבוש את הפסגות. מצב-דברים זה, וכן טווח-המחץ המוגבל של ההתקפות, משמעותם היתה, למעשה, שבדרך כלל אי-אפשר היה להבקיע את קו-האויב (וליתר דיוק — את האיזור-המוגן שלו) במבצע יחיד. לעיתים רחוקות מאוד חדרו הרגלים לעומק כזה, שיכלו לשטוף את המרגמות של האויב או לאלצו להעתיק את מפקדתו ובכך — לשבש את רשת הקשר ורשת-הפיקוד שלו. בהניחנו כי ההסתערות הראשונה שלנו תבלם תמיד באמצע מתחמי-המגן של האויב, הרי יש להטיל את ניצול ההצלחה שלנו על גייסות רעננים המכוונים אל יעדים המוגדרים בבהירות. מאחר שקרוב לודאי כי ההתקדמות תפסה על כיסיה-התנגדות, במיוחד בלילה, הודגש הצורך שהגדודים יתקפו בשתי פלוגות קדימה, כל אחת בחזית בת 300—275 מטרים, וישאירו פלוגה אחת לביעור הכיסים, ואת הפלוגה הרביעית יחזיקו בעתודה. קצבי ההתקדמות שנדרשו מן הרגלים העמוסים לעייפה — 90 מטרים בשלוש דקות ביום, ובחמש דקות בלילה — היו קשים מדי.

במיוחד בחטיבה ה-5 גילו המפקדים העדפה רבה ביותר של התקפות לילה על התקפות יום. התקפות שקטות זכו רק לתמיכה מעטה, אולם הכל הכירו בכך, כי גם אם חוללו כלי-הנשק המסייעים להתקפה נפלאות, (בהרעשה אוירית, ארטי-לרית, שריינית וכד') יהיה על הרגלים התוקפים לפלס דרכם קדימה תוך כדי לחימה. כאשר לא נודע מקומן המדויק של עמדות האויב, ביכרו הרגלים כי הארטילריה תירה משימות-אש לפי לוח זמנים, במקום שתנחית מחסום-אש נע, ובמיוחד ביכרו זאת כשהמדובר היה בשטח מבותר. באורח זה, סברו הרגלים, משיגה הארטי-לרית תוצאות טובות יותר. בשעת ההתבססות ביעדים יש להשלים את הסיוע הישיר מצד הטנקים באש-מגן של הארטילריה, שתיריה למשימות שנקבעו מראש.

באשר למצבי-ההגנה הומלץ, כי הרגלים ילמדו עמוד מתוך ספר ההלכה הגרמני וכה יעשו — יחזיקו את מוצבי-ההגנה הקדמיים באנשים מעטים, שינתן להם נשק יותר כבד. רק כך ניתן יהיה להחליף בתכיפות, במסגרת הגדודים ויחידות-

משנה של הגדודים, את הכוחות שבקו, ואף להשתלט ולהפיק תועלת מכל המבנים הבנויים, המעניקים מחסה מפני מזג-האוויר ואש-האויב והמהווים עמדות תצפית נוחות. נמצא שפיטרול, הסתננות, לחימת שטח בנוי והסוואה הם מקצועות טכניים, המצריכים רכישת נסיון עוד בעת האימונים. הלחימה באיטליה ההררית תבעה מן הגייסות כושר גופני מעולה יותר מזה שנדרש מהם במדבר, שהרי במדבר היתה אפשרות להסיע את הרגלים לקרב במשאיות. נמצא כי בהתקפה אפשר להסתפק ברכיית-עור ובכיסוי נגד גאזים, ולותר על לקיחת הסגנים העליונים הכבדים והשכמיות. הקש, שנמצא בכפרים בשפע, ניתן לשימוש ככיסוי לחימום. הפרדות השביעו רצון כנושאות-אספקה באיזורים תלולי מדרונות — והומלץ על 70 פרדה לכל גדוד — אולם עם זאת אסור היה לרגלים לותר על נשיאת מנות קשות, מימיות. מלאות ותחמושת רבה ככל האפשר על גופם עצמם.

לקחי ארטילריה

מסע-המלחמה הזה לימד את הארטילריה שיש צורך בסיור מפורט של עמדות התותחים ושבשעת הסיור יש להדגיש את ענין דרכי הגישה הנוחות לעמדות. התותחנים הכירו בכך שלא היו תכליתיים ביותר בניטרול האויב במרוצת ההתקפות, וביקשו תוספת זמן להכנת תכניות, ומרעומי-אש-היה, שיאפשרו לפגזיהם לחדור לתוך ביצורי האויב בטרם יתפוצצו. לבד מהפרעות מזג-האוויר היו בעוכרי התותח-נים, במידה הגדולה ביותר, המפות האיטלקיות הדלות-בפרטיהן, מפות שבעטין נכשלו בקרי האש והירי-לפי-מפה היה בלתי-מהימן.

הדיביזיה שבעה נחת מכלי-נשקה הארטילריים. לאותו זמן כבר הוכיח תותח-ההוביצר בן 25 הליטראות את יכולתו, והחל קונה לעצמו שם בגיבורים. כל הסימנים הראו כי במרוצת הזמן יצאו לתותח זה מוניטין אגדתיים. נתלכדו בו תכונותיהם התכליתיות של התותח ושל ההוביצר. תותח עשוי היה לשגר פגז, במטען-ההדף הגדול ביותר, לטוח של 12.200 מטרים. טוח עשרת הקילומטרים כבר היה בתחום יכולתו הרגילה. מאחר שהיה קטן די הצורך, ניתן למקמו ולהסתירו במקום קדמי מאוד, וכך לנצל את "השגידו" הארוך להטרדת צומתי-דרכים, גשרים, או מצבורי תחמושת, המצויים בריוח רב בעורף האויב, ואף לרדת לחייהם של גייסות האספקה שלו, ואילו בזירת איטליה נודעה הסיבות יתרה מזו ליכולתו, כהוביצר, לשגר פגז בתאוצה נמוכה ובמסלול תעופה גבוה ביותר. בעיות "מעבר רכסים" כמעט שלא נצבו בפני פגזיו אלה. הודות ליכולתו זאת נתאפשר לתותחנים מבחר רב יותר של מקומות לעמדות תותח, וניתן להם לנצל באורח הטוב ביותר את איזורי הצבת התותחים, שהוקצו להם, במיוחד במקומות בהם נמצאו הסוללות לעיתים קרובות דחוקות זו לזו. כן נתאפשר, הודות לכך, לשפר את המחפה של התותחים, על ידי

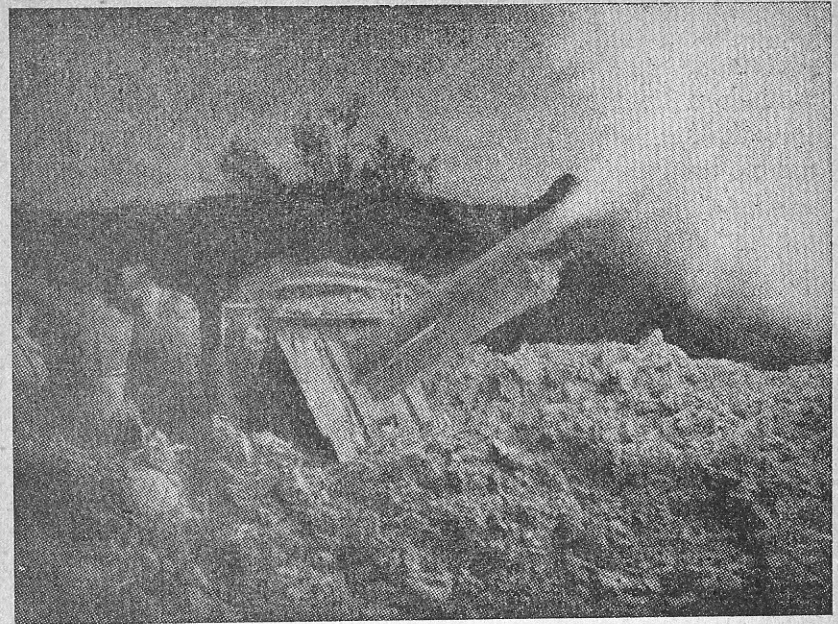
ההתבלות המהירה של הקנה במרוצת שעות הירי הממושכות שהיו נהוגות באיטליה היתה מקצרת את טוחם של הפגזים.

בקרבות אורסוניה לא נדרש מן התותחנים לקטול טנקים בתותחיהם, באמצעות כונות פתוחות, נתאפשר להם, איפוא, לחפר את התותחים, או להקיפם בסוללת שקי חול בלא לחשוש הרבה מכך שהחפירה או הסוללה מונעים מהם אפשרות להנחית אש שטוחת-מסלול. במבצעים הניידים היתה פלטפורמת-המתכת העגולה שנישאה מתחת לתותח ה-25 ליטראות לעזר רב, כיון שאיפשרה להביא את התותח במהירות למצב יריה ולצדדו בקלות על פני האדמה הבוצית. ואם הגורם הנפשי במלחמה חשיבותו כה גדולה כפי שאמר התותחן נפוליון, הרי מן הראוי להזכיר עוד מעלה אחת של תותח ה-25 ליטראות. היה לו מגן — לוח-שריון דק, שהעניק בטחון פסיכולוגי (יותר מאשר מחפה ממשי) מפני רסיסים וכדורים. מעלה מזאת — הוא העניק משטח רחבי-ידיים לתותחנים, לכתוב עליו את השם שבו כינו את תותחם האהוב. מתוך רשימת מעלות זו יש למחוק אחת. תותח ה-25 ליטראות היה כלי-נשקו של צבא ממוכן. צמיגיו מנופחי-האוויר איפשרו לו תנועה מהירה בכבישים או על אדמה מוצקה, אך בשדות הבוציים קשה היה לטלטלו באותה מהירות בה טולטלו התותחים בעלי גלגלי-העץ-והמתכת הישנים. זעה רבה נשפכה כדי להוציאו מתוך שוחה, או להעבירו על פני אדמה טובענית. האיוון שלו, שהקל כל כך לצדדו על פני הפלטפורמה העגולה, איוון זה עצמו הגדיל את הסכנה שקנהו יתקע כפעם בפעם בבוצ — ואין לך מראה מביש מזה. הנגררים («טריילרים») הנמוכים שלו, עמוסי התחמושת היו קשים במיוחד לטלטול.

כן ניתן לקבוע, כי המכוניות מונעות-הדיזל ששרתו את התותחים הבינוניים, היטיבו לפעול מהמכוניות מונעות הבנוזין, ששרתו את תותחי ה-25 ליטראות.

לקחי המקב"ים

המקבנים נהגו להשוות במרירות את איזור אורסוניה ההררי עם «המרחבים העצומים של המדבר». מלאכתם היתה קשה מאוד, ומחמת הדרישות הרבות לאשי עקיפה היתה מלאכתם אף מייגעת מבחינה טכנית. אולם הם שאבו סיפוק מן הידיעה, כי בהנתן לו כוח אדם או כוח-פרדות מספיק יכול היה מקלע ה«ויקרט» ללוות את הרגלים המתקדמים ביתר קלות מאשר כלי-הנשק המסייעים האחרים. אף על פי כן, בפני-קרקע מייגעים כל כך לא ניתן לצפות שאנשים ישאו את מקלעיהם למעלה מקילומטר, בלא שיאבדו זמנית את תכליתיותם בלחימה. הנוהג הרגיל היה לספח שתי פלוגות מגדוד המקלעים ה-27 לכל חטיבה, ומהשתיים הללו להקצות פלוגה אחת לסיוע מהודק לגדודים, ולהשאיר פלוגה אחת תחת פיקוד החטיבה כדי להנחית אש הטרדה ואש-סיוע בעומק. מקלענים בעמדות קדמיות היו נוהגים בתבונה ונצרו את אשם בשביל הדיפת התקפות-הנגד העקריות.

התותח בן 25 הליטראות היטיב לפעול בהרים

קירובם למרגלות הגבעות — גבעות אשר הסתירו את הרשף שלהם והקשו על הפגיעה בהם. מסלול-התעופה הקימוני של פגזי-ההוביצר הלז איפשר ירי על מטרות המסתתרות מאחורי פסגות רכסים ובתוך ערוצים — מטרות שלא היו פגיעות כלל לתותח הרגיל. זוית-הנפילה התלולה של הפגז הוזה מנעה אף את הפיזור המיותר של גרוט-העשן, שנפלטו מתוך פגזי-העשן נפיץ-האוויר — והרי זה דבר שאין לזלזל בו בחבל-ארץ אשר בו הקלה הלחות בעונת החורף על השימוש בעשן, ואשר עמדות התצפית המצוינות שהיו בו לאויב הצריכו תכופות מסכי עשן. גם פני הקרקע המבותרים עמוקות הצריכו לעיתים שימוש בעשן לצורך טיווח.

הגרמנים רחשו שנאה לפגז כבד-המטען של תותח ה-25 ליטראות, בגלל התפוצצותו מחריש-האוזניים והקף-הריסוס הנרחב שלו. קצב-האש שלו היה כה מהיר, שלעיתים טעו בו הגרמנים וחשבוהו לנשק אבטומטי. צותי התותחנים הניו-זילנדיים המנוסים היטיבו לדעת, שהחמשת הפגזים לדקה, המוקצבים בספר התרגול, רחוקים מלהיות קצב-האש המכסימלי. בדרך כלל היה זה תותח מדויק, אולם

לקחי הפלסים

בקרבות אורסוניה היו עבודות הפלסות כה מרובות, שאסור היה להוציא לריק שום מאמץ-פלסים. הומלץ להסוך במאמץ-פלסים בשני אופנים — אלק: שהיחידות הלוחמות עצמן תבצענה פעולות-פלסות מסוימות; ובית: שליטה ישירה וממושכת ככל האפשר של מפקד הפלסים הדיביזיוני על כל המשאבים ההנדסיים. הלכה נוספת שתאמה את המציאות ושנועדה להשגת חסכוניות במאמץ-פלסים היתה, כי מוטב להמנע מצרת המוקשים וההפגזות על ידי סלילת גתיב חדש, מאשר לסבול מהם עקב תנועה בציר המובן-מאליו והנוח ביותר מבחינה טופוגרפית לחציית המכשול. הגם שהציוד המכני הכבד החדיש הוכיח את יכולתו הרבה, הרי הנסיון שנרכש נסך אור על צרכים חדשים — הצורך לשריין את הבולדוזרים, הצורך בגשרי-הסתערות שהקמתם מהירה יותר מהקמת הגשר מסוג "ביילי", והצורך במכשירי גילוי-מוקשים משוכללים יותר.

לקחי חילות השרותים

למרות מצב הדרכים הרע ופגעי מזג-האוויר יכול חיל-האספקה הניו-זילנדי, בכללו של דבר, לקיים שירות אספקה שהתקלות בו מעטות מאלו שנמצאו בשירותי

באיזור הררי ובוצי, הפלסים זקוקים לעזרה

האספקה במדבריות צפון-אפריקה. המרחקים מראשי-הרכבת ומצבורי-הניפוק הגדולים היו קצרים יותר, חזית הדיביזיה היתה פחות ניידת, ובאיזור הררי המצטיין בתואי-קרקע כה בולטים לא קל היה לשיירות לתעות בדרכן. גם השיירות הרפואי יכול לקרב את שרשרת תחנות-הפינוי שלו אל החזית. אכן, מוכרחים היו לקרב אותן, כיון שפקי-התנועה השוהו תכופות את הפינוי, אף על פי שלאמבולנסים ניתנה עדיפות בשימוש בדרכים. לאור הקשיים בטלטול הפצועים מקו הלהימה לעורך חורו לנוהג הישן — להקמת צוותים גדולים של נושאי אלונקות (לעיתים ששה איש לאלונקה) שעמדו בכוננות לקראת ההתקפה. מתחנת האיסוף החטיבתית ניתן לשאת את הנפגעים, בדרך כלל בגיפ, לתחנת החבישה הקדמית, שהיתה בבית-חזה המתאים לתכלית זאת. משם הובלו באמבולנסים אל תחנות הפצועים המצוידות כהלכה, העורפיות יותר. הלקח הראשון במעלה שלמד השיירות הרפואי היה שדרושה גמישות רבה יותר במיקום יחידותיו.

מסקנות הגנרל פרייברג

בדיביזיה הניו-זילנדית היו המפקדים מגלים ענין מקצועי מיוחד במינו באמנות המלחמה. לקחי המערכה על אורסוניה, לאחר שנאספו בכתב מן היחידות השונות, הושוו וסוכמו, ושימשו נושא למחשבות ולדיון מעמיק. לא נביא אלא דעתו של הגנרל פרייברג, מפקד הדיביזיה הניו-זילנדית, הבולטת בהתנגדותה לדעת הרוב. הוא לא הסכים לדעת מפקדי הרגלים שלו, כי מוטב שלא לערוך התקפות-יום, וכלל וכלל לא השתכנע, כי אין תבונה בהתקפות בהן נע ראשון השריון. את היסוד להצלחה בקרב ראה, בעיקרו של דבר, בסגולות הרגליות הפשוטות — כשירות גופנית, משמעת בהסואה ובתנועה, ומומחיות בתפעול הנשק, הדרושה לשם הפקת עוצמת-קטילה מירבית מכל כלי וכלי.

על הידע —

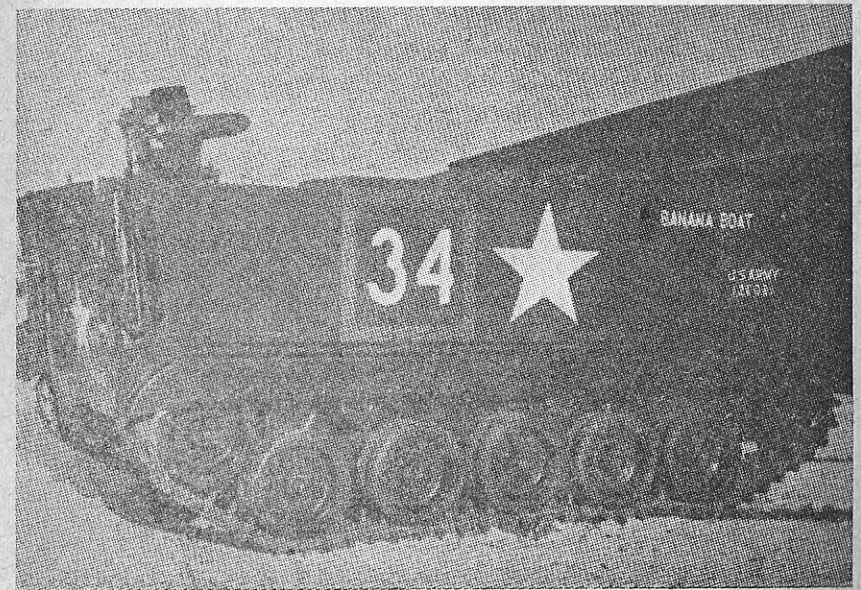
מי שמכניס את נספו לראשו, איש לא יוכל לקחתו ממנו.
ההשקעה בלימוד מביאה לך את הריבית הנבוחה ביותר.
בנימין סרנקלין

טילים נגד-טנקים לרגלים המשוריינים

הקול' לויט' צ' ד. ובר, הקפיטנים ד. דא בורד, ק. ד. רודס ור. וו. תאמס

ה כ ע י ה

גדודי הרגלים המשוריינים שבדיביזיות המשוריינות של צבא ארה"ב זקוקים ליותר עוצמת-אש נגד-טנקית מזו המצויה בידם. התגובה הרגילה לשמע דברים אלה היא, "הרי הם מוקפים עצמת-אש! איזה נשק-נגד-טנקי עולה על תותח-הטנק בן 90 המ"מ?" שאלה עניינית, אך הבה נראה אם היא עומדת בפני ביקורת עניינית. ראשית כל, מבט חטוף ומעט חשבון יגלו לנו שאין הרגלים המשוריינים "מוקפים" בטנקי M 48 (בעלי התותח הנגד-טנקי בן 90 המ"מ). לפי נוהג התגבור ההדדי הרגיל בדיביזיה משוריינת, יהיו לה ב"פיקוד-קרב" אחד שני גדודי טנקים וגדוד

אגלית חדשה לנושא-הגייסות-המשוריינין

דיביזיה משוריינת — בצבא ארה"ב

התקן מכיל 14.000 איש.

ההרכב:

- שלוש מפקדות של "פיקוד-קרב".
- גדוד סיור אחד.
- ארבעה גדודי טנקים (טנקי M 48 נושאי תותח בן 90 מ"מ).
- ארבעה גדודי חייל רגלים משורייני.
- שלושה גדודי ההוביצרים בני 105 מ"מ מתנייעים.
- גדוד ארטילרי מעורב שבו:
 - שתי סוללות ההוביצרים בני 155 מ"מ מתנייעים.
 - סוללת ההוביצרים בני 302 מ"מ מתנייעים (מסוגלת לירי אטומי).
 - סוללת רקטות "יוחנן הישר" (מסוגלת לירי אטומי).
- גדוד הנדסה.
- גדוד קשר.
- פלוגת תעופה.
- פלוגת רפואה.
- פלוגת חימוש.
- פלוגת משטרה.
- גדוד תובלה.

שלושה "פיקוד-קרב" נוצרים באמצעות תגבור-הודי בין יחידות הדיביזיה. הרכבו של כל "פיקוד-קרב" נקבע בדרך כלל בהתאם למשימתו. "פיקוד-קרב" א', למשל, עלול לכלול אחוז גבוה יותר של רגלים-משוריינים, בעוד ש"פיקוד-קרב" ב' וג' יכילו אחוז גבוה יותר של טנקים. כל "פיקוד-קרב" יוצר מן היחידות שהוקצו לו "כוחות-משימה" באמצעות תגבור-הודי ביניהן. גמישות ארגונית זו, המאפשרת להרכיב את הכוחות בהתאם למשימת, היא ממעלותיה הגדולות של הדיביזיה המשוריינת האמריקאית.

אחד של רגלים משוריינים. תגבורת-הדדי רגיל בתוך "פיקוד-הקרב" יהפוך את גדוד הרגלים המשוריינים ל"כוח-משימה" מאוזן, שיכיל שתי פלוגות טנקים ושתי פלוגות רגלים, לאחר שכל אחד משני גדודי הטנקים יקבל ממנו פלוגת רגלים אחת, ויעביר אליו פלוגת טנקים אחת. לפיכך ניתן להניח שלכל פלוגת רגלים תסופח מחלקת טנקים אחת, אם הכל בדיביזיה יהיה כשורה, מבחינת התקן. "פיקוד-קרב" אחר יכלול בודאי גדוד טנקים אחד וגדוד רגלים אחד. תגבורת-הדדי בין שני הגדודים, — ובהמשך, בין הפלוגות — יביא לכך שלשתים מפלוגות הרגלים לא יסופחו טנקים, אף לא יוקצו טנקים לגזרתן. "פיקוד-הקרב" הנוחר יהיה עמוס רגלים — שהרי יהיו בו גדוד טנקים אחד, ולעומתו שני גדודי רגלים. תגבורת-הדדי רגיל, במקרה כזה, יעמיד לנו כוח-משימה מאוזן בגדוד הטנקים, אשר לכל פלוגת רגלים מהפלוגות שסופחו אליו תנתן, ללא ספק, פלוגת טנקים. לכל גדוד מגדודי הרגלים תהיה פלוגת טנקים אחת, ולשתיים מפלוגות הרגלים שלו לא יסופחו טנקים. בסיכומן של דבר, שש מתוך שש-עשרה פלוגות הרגלים שבדיביזיה צפויות לכך שבדרך-כלל לא יסופחו אליהן טנקים. לכל אחת מן הפלוגות האחרות תסופח בדרך כלל מחלקת-טנקים אחת. רואים אנו, איפוא, תחום רחבי-ידים שבו היכולת הנגד-טנקית המצויה היא קטנה. זאת אנו קובעים בלא לערער על השימוש בטנקים כבנשק הנגד-טנקי העיקרי בעשר הפלוגות האחרות.

אפילו בתחומי מערך-קרב, שבו מצויים טנקים, יש להטיל ספק בכדאיות הטלת המשימה הנגד-טנקית העיקרית על הטנקים. הדבר פוגע בדוקטרינת השריון, לפיה יש להשתמש בטנקים שימוש תוקפני, כל אימת שאפשר. דוקטרינה זו מקובלת על רובנו, כיון שיודעים אנו כי היא מיטיבה לנצל את תכונות השריון — הניידות, עוצמת-האש ופעולת ההלם. מתוך תכונות אלה, מתבזזות הניידות ופעולת ההלם כל אימת שטנקים מופעלים כנשק נגד-טנקי. כמו כן, מקובלת על הכל העובדה, כי בהגנה השימוש הטוב ביותר בטנקים הוא החזקתם בעמדות כוננות, מוכנים לתפעול תוקפני ככוח-הולם נייד. נראה לנו, כי טנק M 48 המוצב בחיבוק ידיים, בעמדת תותח נגד-טנקי, הוא בבחינת מותרות שאסור לנו להרשותן לעצמנו.

הצד השני של מטבע-ההגנה הוא שבעוד שכוח-ההלם מוצב בכוננות, שומה על הרגלים לשאת בעיקר מעמסת ההגנה בפנייה הקדמית של איזור הקרב. כדי לבצע משימה גדולת-ממדים זו נמצא גדוד הרגלים המשוריינים — ובעיקר פלוגת הרגלים-משוריינים — לוקה בחסר. אמנם סופחו לרגלים המשוריינים טנקים ומטולירקטיות בני 3,5 אינץ', אך כפי שנוכחנו, הטנקים מעטים במספרם, ושימושם באורח זה חסכוני מוטלת בספק; וכן יאמר — בלא לחלוק על יכלתו המופגנת של מטול-הרקטיות בן 3,5 אינץ' — כי כל מי שאי-פעם כיון כלי זה אל 40—50 טונות של פלדה אויבת המתקדמת אליו, יסווג את הכלי הלו למשפחת האקדחים ובמילים

אחרות, למשפחת כלי-הנשק לשעת חרום, המשמשים להגנה-אישית של החיל בשוחת-השועל.

נסכם, איפוא, כי לרגלים המשוריינים יש כלים-אורגניים (מטולירקטיות) שאינם מספיקים לצרכי ביצוע המשימה; הם תלויים תלות (שכדאיתה מוטלת בספק) בטנקים המסופחים אליהם; ועל זאת נוסף את העובדה הצוננת — כי מספר הטנקים, גם הוא אינו מספיק. מכאן רואים אנו, לדעתנו, צורך חיוני בתוספת עוצמת-אש נגד-טנקית לגדודי הרגלים המשוריינים של דיביזיות-השריון.

ה פ ת ר ו ן

לאחר שהצגנו את הבעיה, נציג את פתרונה. ראוי, אולי, שנפתח בסקירה קצרה של הדברים אותם היינו דורשים מפתרון כזה, מבחינה תיאורטית. אגף: כלי-הנשק היאות חייב להיות בעל אותן תכונות יסוד, שיש לכל פריט של ציוד-לחימה: פשטות, אשיות, צרכי תחזוקה המתקבלים על הדעת, וכיו"ב. בית: שומה עליו להיות בעל העוצמה המספקת לביצוע המשימה — ולא, אין הוא בבחינת נשק כלל וכלל. גימל: עליו להיות נייד לפחות כמו הרגלים המשוריינים שישתמשו בו. דלת: זוהי אולי הדרישה החשובה מכל — עליו להיות בעל אותו החפה-שריון שיש לרגלים-המשוריינים, כדי שיוכל לענות כמותם על התביעות הטקטיות הנתבעות מהם. אנו סבורים כי על כל הדרישות הללו עונה הטילה-המונחה הנגד-טנקי SS 10 הצרפתי.

ה-SS 10 הוא מערכת טילית שלמה, שמרכיבה הוא טיל נגד-טנקי מונחה, מונע-רקטית, שמשקלו 15 ק"ג. לאחר היירותו משחרר הטיל הטס קדימה שני חוטי מתכת דקיקים המקיימים מגע חשמלי בין מתקני-בקורת-הטיסה שבתוך גוף-הטיל ובין מנגנון-ההנחיה שבעמדת היורה. היורה מקיים מגע-עין בינו לבין הטיל והמטרה, ובאמצעות "מוט הילוכים" שבתחת-הבקרה הוא מתמרן את הטיל לתוך המטרה. הטוח המירבי של מערכת הטיל הוא כ-1500 מטרים, והטוח המזערי — 450 מטרים, הוא הטוח בו הגיע הטיל לתאוצה המאפשרת לו לציית כהלכה לדרישות הבקרה. לזאת יש כמובן חשיבות טקטית. בשעת הפעולה קצב האש מוגבל ליכולתם של היורה ושל המנגנון החשמלי להנחות רק טיל אחד בעת ובעונה אחת. ניתן לירות עוד טיל מיד לאחר שיגורו של הראשון. משך התעופה לטוח המירבי הוא 20 שניות, בקירוב. חשיבות יתרה נובעת כמו-כן לעובדה, שהטיל מגיע לידינו משהוא מורכב על משטח-השיגור שלו. מכאן שאין צורך בהכנות מורכבות לירי.

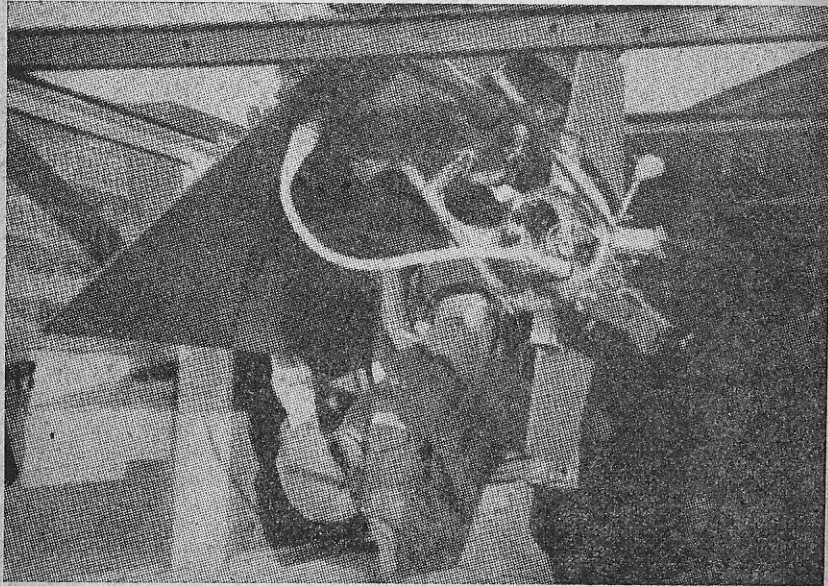
צות הכלי משתנה בגודלו בהתאם לסוג הרכב עליו מורכב הכלי — ודוא כבר הורכב כמעט על כל כלי-רכב צבאי שבנמצא, כולל הליקופטר. די לנו אם נאמר כי לצרכי הרגלים-המשוריינים דרוש צות בן חמישה אנשים. עוד נעמוד על כך ביתר פירוט.

יישומו של הפתרון

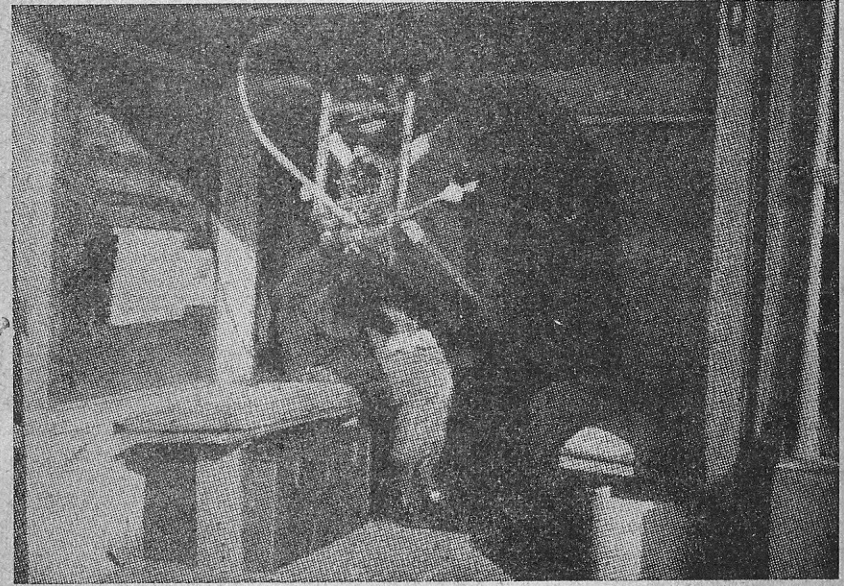
לאחר שהוכחנו את הצורך בתוספת עוצמת-אש נגד-טנקית לרגלים-המשוריינים והצענו את ה-SS 10 כפתרון הטוב ביותר, הצעד ההגייוני הבא הוא קביעת שיטת היישום. וביתר פירוט — היכן בגדוד נמצא המקום הטוב ביותר לטיל זה, וכמה ציוד וכוח-אדם דרושים כדי לירות אותו. אולם המחברים שואפים לרתק את תשומת-לבו של הקורא לכונתו הראשונה-במעלה של מאמר זה והיא קביעת הצורך, והדרך לספק אותו. השאלות כיצד והיכן יופעל טיל זה בגדוד רגלים-משוריינים מענינות ביותר, מורכבות מאוד, ורבים בהן "הבעד והנגד", והן עשויות לשמש נושא למחקר בפני עצמו. ואמנם, גדוד הרובאים המשוריין ה-2, מרגימנט הרגלים ה-41 של דיביזיית השריון ה-4, ערך לא מכבר מחקר וניסוי, כדי למצוא תשובה לשאלות אלה, ולהמציא שיטה להרכבת ה-SS 10 על נושא-גייסות-משוריין. כדי שלא נפסח על שטח-משנה זה של הנושא הראשון-במעלה, נמסור בקצרה את תוצאות המחקר. נמצא כי יש שלוש אפשרויות במבנה הגדוד, שניתן להביאם בחשבון למיקום ה-SS 10 הראשונה — הוספת כיתת-טילים לכל מחלקה רובאית; כלומר — תוספת

של 12 כיתות לגדוד. האפשרות נפסלה כיוון שכיתה כזו מסורבלת מדי לגבי מחלקה רובאית מהירת-מהלומה, ותהיה למפקד המחלקה יותר מעמסה מאשר עזרה. תפיסה אחרת קובעת מחלקת טילים בת שש כיתות בפלוגת-המפקדה של הגדוד. מאחר שיש להפעיל את כלי-הנשק הללו מן הפאה הקדמית של מערך הקרב, מסתבר כי הכיתות תהיינה מסופחות בדרך-כלל לפלוגות הרובאיות או למתחם של הפלוגות הללו. מעשה כזה הינו בבחינת צעד לאחור ומונע את קידום האל-ריכוז בטקטיקת היחידות הזעירות. הפתרון המוצע הוא פשרה בין שני הפתרונות שהוזכרו לעיל. הוא קובע מחלקת-טילים בת שתי כיתות במחלקת המרגמות של כל פלוגה. מחלקה זו תהפוך איפוא, בתפקידיה ובשמה, למחלקת הנשק של הפלוגה. ברמת הפלוגה ניתן יהיה להציב את מחלקת-הטילים במערך-הפלוגה, וההחלטות בדבר הפעלתה תחריצנה על-ידי מפקד-הפלוגה. מבחינת תפעולה התוקפני, רמת כפיפותה הפיקודית והקף גזרתה המבצעית, תושג באורח זה ההפעלה הטובה ביותר של מחלקה זו.

כאשר שקל המחקר דרכי שימוש בנשק זה ללא תוספות בתקן כוח-האדם והציוד, לא מצא פתרון מתקבל על הדעת. עורכי הנסוי הגיעו פה אחד למסקנה כי ה-SS 10 ערכו כה רב, שמוטב כי יתפוס מקומו של איזה כלי-נשק אחר, אם אין

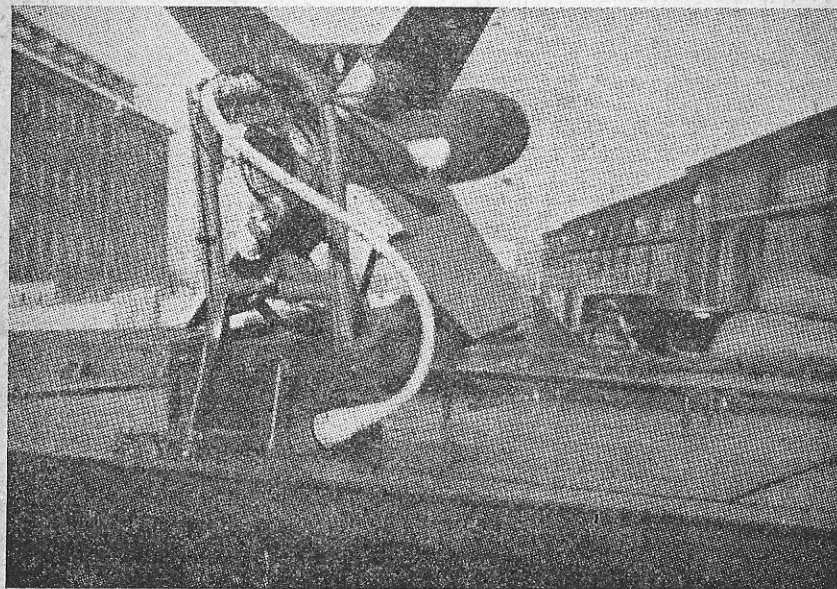
הטיל מסובב לעמדת הירי

הטיל SS 10 בהצבתו ההתחלית, לאחר שחובר אל המשטח על ידי שני הטוענים

דרך אחרת ל"הכליל" אותו. מכל מקום, תקן הגדוד כיום הוא המוצר ההכרחי, והכללתו של הטיל הנגד-טנקי על חשבון איזו כיתה רובאית, או כיתה מק"ב, או כיתה מרגמות אינה משביעת רצון כלל וכלל.

בנקודה זו נדרש המחקר לקבוע את המקום בו יוצב הטיל בנושא-לגייסות המשורין. גדוד הרובאים המשורין ה-2, מרגימנט הרגלים ה-41, ביקש כסיוע כיתה-טילים מקבוצת-הקרב א' של רגימנט הרגלים ה-19 מן דיביזית הרגלים ה-24. לאותה יחידה היו טילי SS 10 רכובי גיפים. בעזרת אנשי אותה יחידה ובהשראת מסגר-גדודי אמן, הותקן משטח-מתהפך בשביל הטיל. החלק העורפי של סיפון נושא-הגייסות פורק והוסר. שני אדנים קטנים הותקנו לרוחב כלי-הרכב, בחלק הקדמי של פתח-הסיפון ובחלק האחורי. באדנים נעשו חרירים בשביל צירי המשטח-המתהפך. מתקני-שיגור של טילי SS 10 חוברו אחרי-כן לשטח העליון ולשטח התחתון של המשטח-המתהפך. הוסיפו למנגנון זה מנעול וכבל-זרם, והוא אוזן כהלכה. התקנת ציוד ההנחיה, שבתוכה הבקרה, בתוך "כיפתו" של מפקד כלי-הרכב השלימה את מלאכת-האילתור הזאת. הצבתו של מתקן-השיגור בירכתיים מאפשרת

הטיל מוכן לירי. המשטח נעול. החיבור החשמלי הסופי נעשה בפנים

אחסון תחמושת בחלק הקדמי של תא-הגייסות. ניתן לשאת 12 טילים בתוך כלי-הרכב, בתנאי-לחימה.

מערכת טילים זאת שבנושא-הגייסות-המשורין מצריכה צות בן חמישה אנשים; מפקד-הרכב, נהג, שני טוענים, מגיש תחמושת אחד. מפקד-הרכב הוא היורה. על הנהג מוטלים גם תפקידי איש ספק-הכוח והקשר. שני הטוענים מרכיבים ומחברים את הטיל לקראת השיגור. מגיש התחמושת מוציא את הרקיסות מתוך המנשא שלהן ועושה את ההכנות המוקדמות לירי.

המנגנון המאולתר מאפשר טעינה בפנים כלי-הרכב, וירי בחוץ. מגישי התחמושת עובדים בחלק הקדמי של התא, אצל מלאי התחמישים. שני הטוענים נמצאים ממש מתחת למשטח-השיגור המתהפך. בעת שאחד הטילים מונחה אל המטרה מחברים הם טיל אחר אל המשגר, הנמצא אותה שעה מתחת למשטח, בתוך כלי-הרכב. ההדף-האחורי הוא אפסי ומגן זעיר די בו להגן על היורה בעת שהטיל עובר מעל לראשו. במצבים בהן רצוי להציב את נושא-הגייסות-המשורין בשטח מת, נושא היורה תיבת-בקרה מיטלטלת אל עמדה שממנה הוא יכול להשקיף על המטרה ולבקר את מעוף הטיל. במקרה כגון זה אפשר לירות את הטיל מן הקרקע ונושא-הגייסות מוסיף לספק לו כוח ותחמושת מעמדתו הדפילדית.

בהתקנתו המוצלחת של הטיל על נושא-הגייסות המשורין הושלמה המשימה של גדוד הרובאים המשורין ה-2 מרגימנט הרגלים ה-41. הניסוי והמחקר, בצרוף המסקנות שנבעו מהם, הראו שיש צורך מפורש בתוספת עצמת-אש נגד-טנקית בגדוד הרגלים-המשוריינים. כמו-כן סוכם, כי הטיל-המונחה הנגד-טנקי SS 10 הצרפתי, או יורשו, הטיל SS 11, עונים על התביעות שמציגה המשימה הזאת. אף נמצאה דרך ליישומו המכני של הטיל בנושא-הגייסות-המשורין ודרך להפעלתו ממנו.

על כוח-אדם —

מזה שנים רבות מזהרהר אני על תפקידי האנשים השונים במטח הכללי. כל אחד מהם שונה מן האחרים. בודאי תופתע אם אומר לך, כי האנף בו אני הייתי בוחר לאימון הרבמטכ"ל"ם של העתיד הוא אנף כוח-האדם.

הגנרל ויליסטון ב. פאלמר,
סגן ראש-המטה של צבא-ארה"ב

אמנות המלחמה ומדע המלחמה הסוביאטיים

הקולונל ס. קוזלוב

הדרכים להכנת מלחמה ולעריכתה

הכל יודעים, כי כל מלחמה מכינים בראש וראשונה מבחינה פוליטית. הכנתה הפוליטית של ארץ לקראת מלחמה קובעת כמטרה את השגת התמיכה העממית לדרך המוליכה למלחמה, תמיכה עממית במשך המלחמה עצמה, וכן — התגברות על השפעה פוליטית עוינת.

כמו־כן מכינים את המלחמה גם מבחינה דיפלומטית. על־ידי פעילות דיפלומטית נמרצת חותרת המדינה לבסס את מעמדה הפוליטי החיצוני, להבטיח את תמיכתן של מדינות ידידותיות, לנטרל מדינות הפוסחות על שני הסעיפים, ולבודד מדינות עוינות. בעת המלחמה עצמה מנוצלות התוצאות של פעולות צבאיות לצורך הפעילות הדיפלומטית.

המלחמה מוכנת ומנוהלת גם מבחינה אידאולוגית, וכל האמצעים והשיטות להשפעה על ההמונים הרחבים (העיתונות, הרדיו, הסרטים הספרות והאמנות) מכוונים לתעמולה למען רעיון המלחמה, ומגייסים את ההמונים למאבק המוש בעד מטרותיה.

המלחמה מוכנת ומנוהלת גם מבחינה כלכלית. פירוש הדבר פיתוח הכלכלה במטרה להשיג עדיפות על כלכלת היריב; בד בבד עם זאת — הפעלת האמצעים הכלכליים שבכוחם להחליש ולצמצם את כלכלת האויב (אמברגו, מכסי־מנע, וכו'). ניתן לערוך מלחמה גם מבחינה פסיכולוגית. הנסיון ההיסטורי הראה, כי התוקפנים נוטים תמיד, ובחשק רב, לנקוט צורת־מאבק זאת, ומנסים אמצעים מאמצעים שונים — תעמולה, למשל, או אמצעים הפועלים ישירות על הנפש (פצצות „מיילדות“, למשל) — כדי לדכא את הרצון־ללחום בקרב העם היושב בארץ היריב.

בתנאי ימינו־אנו מתנהלת מלחמה גם מבחינה מדעית־טכנית. בשטחים השונים של המדע והטכניקה מבקשים אחר אמצעי־לחימה חדישים, תכליתיים יותר, אשר בעזרתם ניתן להשיג עדיפות מדעית וטכנית על האויב. לבסוף, המלחמה מתנהלת מבחינה צבאית ממשית — כלומר, באמצעות

כוחות מזוינים המתאמנים ומופעלים כמכשיר העיקרי במלחמה. פעולותיהם כפופות לכללים מוגדרים וברורים, השונים באופים מזה של כל האמצעים, השיטות והצורות האחרים של מאבק, המופעלים להשגת מטרות המלחמה ולהכרעת האויב.

מדע־המלחמה מקיף את כל הדרכים להכנת מלחמה ולעריכתה

מדע־המלחמה כולל תיאוריה כללית החובקת את כל הבעיות רחבות־ההקף הקשורות במאבק מזוין, את כללי הניהול, ואת האמצעים, התנאים, והגורמים המשפיעים על מהלכו ותוצאותיו. התיאוריה הכללית קובעת את היסודות הכלליים של מדע־המלחמה. בה ניתנים המבנה של מדע־המלחמה, התלות־ההדדית והקשר בין כל התחומים והכללים המרכיבים מדע זה, ואת סדר כפיותם. לפי סדר־כפיות זה, החלק־המרכיב החשוב ביותר של מדע־המלחמה הוא התיאוריה של אמנות המלחמה.

אמנות־המלחמה — מהי?

הלימוד של אמנות המלחמה כולל את השיטות והצורות של מאבק מזוין, בו מופעלים צבא, אוויריה וצי בקרבות, מסעי־מלחמה, מבצעים אופרטיביים ובמלחמה במלוא־הקפה. היא מוצאת את ביטויה, כמו־כן, בפעולות הממשיות של הגייסות. הפיקוד על הגייסות והנהגתם תובעים מסגל הצבא ידיעה ברמה גבוהה, התמחויות במקצועות, שליטה וכן גישה יוצרת לפתרון המשימות העומדות לפניהם.

התאוריה של אמנות־המלחמה היא מערכת של השקפות מדעיות, עקרונות וכללים, המקובלים בצבא זה או אחר, על תפעול כוחות צבא במבצעים אופרטיביים בכל הקף שהוא. התפיסה של „אמנות־המלחמה“ אינה נולדת באורח מקרי. היא מורה שלא כל מעשי הגייסות והפעולות הרגילות משוייכות לתחום האמנות, אלא רק אלה המצטיינות במקוריותן, בשלמותן הרבה, ובתוצאות החשובות שהן מביאות — לצורך הבסתו של האויב.

בחישוב השיטות והצורות של פעולות צבאיות, משמשת לאמנות־המלחמה הסוביאטית כבסיס העובדה, כי מלחמות בנות־זמננו בין מדינות גדולות ורבות עוצמה לבשו אופי של התנגשויות קשות וממושכות. התנגשויות אלה נערכות בדרך כלל בקנה־מידה עולמי, ביבשה, בים ובאוויר, ובאמצעות מכלול אמצעי־לחימה המופעלים במשולב, בתיאום־פעולה הדדי, בהפעלה־בהמוץ, ובמידות גדולות והולכות. את הנצחון על האויב החזק, המצויד היטב מבחינה טכנית, והיודע את המלאכה ניתן להשיג בימינו רק כתוצאה מסדרת מהלומות ממושכת ומערערת במסגרת מאבק מזוין מורכב ורב־פנים, שמטרתו העיקרית היא להשמיד את כוחו החיוני של האויב ואת העוצמה הטכנולוגית שלו ולהרוס את הפוטנציאל הצבאי, הכלכלי והנפשי שלו.

הקור-המאפיין החשוב ביותר באמנות-המלחמה שלנו הוא היותה אקטיבית. האקטיביות נדרשת לפי חוקי המאבק המזויף, אשר בו — כפי שאמר זאת ו. י. לנין — עליך לפעול בהחלטיות, בהעזה ובתוקפנות.

בהביאה בחשבון כל צורה ושיטה אפשרית של פעילות צבאית ובבחרה את אלה שהם המתאימים ביותר למצב המסוים, רואה אמנות-המלחמה הסוביאטית במתקפה את הצורה היסודית של מאבק מזויף. היא מכירה, כמו-כן, בהגנה, אך רואה בה שיטת-פעילות שניה-במעלה, שאליה פונים כאשר התקפה אינה הולמת את הצרכים, או כשאינה עשויה להשתלם.

אולם גם על ההגנה להיות פעילה, ועשויה להאיט את גייסות האויב, ולהסב להם אבידות כה כבדות, עד שתאלצנה אותם לותר על המשך ההתקפה. כך אפוא תהיה המטרה החשובה ביותר של ההגנה להסב לאויב אבידות מירביות, לשלול ממנו את היוזמה, להרויח זמן ולשמור על המרחב.

בין השיטות האופרטיביות האפשריות האחרות מצויה התקפת-הנגד, המופעלת כנגד האויב בעת שהוא נתון עדיין בהתקפתו, אך כבר הוחלש על-ידי ההגנה קשת-העורף. גם אופרציות-נסיונה אינן מוצאות מכלל חשבון, ונוקטים אותן בשעת הצורך במטרה לחסוך בגייסות ולשפר את עמדות הגייסות. אולם תמיד יש לזכור, כי רק התקפה פעילה, מנפצת, עשויה להבטיח את השגת המטרה החשובה מכל — את ההשמדה המלאה של האויב.

אמנות-המלחמה הסוביאטית נמצאת ברציפות בתהליך פיתוח. בהשפעת התנאים והאפשרויות המשתנים ללא הרף, השיטות והצורות הישנות לעריכת מלחמה לובשות צורות חדשות, או נעלמות. השיטות והצורות החדשות הן תכליתיות יותר ככל שהן משקפות יותר באובייקטיביות את התנאים והצרכים של המלחמה בהווה. אמנות המלחמה מגיעה בדרך כלל לשיא התפתחותה במרוצת מלחמה כנגד יריב חזק, היודע את המלאכה. אין פרושו של דבר שהנסיון הנרכש במלחמות «קטנות» הוא חסר ערך לגבי שיכלולה של אמנות-המלחמה. אך יש להעריך נסיון כזה הערכה יחסית מתאימה, ולהשתמש בו בהעזה בתנאים הנתונים.

דוגמאות ושיגרתיות זרים לרוח אמנות-המלחמה הסוביאטית — היא מצטיינת בגמישות, חדשנות, אומץ, תעוזה ומעוף, וביוזמה רחבה של מפקדי יחידות וכל אנשי השורה.

בחישוב שיטות וצורות להכנתן וניהולן של אופרציות-לחימה למיניהן, מביאה אמנות המלחמה הסוביאטית בחשבון את ההתפתחות המתמדת בכלי-נשק ובטכנו-לוגיה. אמצעי-הלחימה הנוכחיים יוצרים מצב-קרוב שהנו דינמי, מורכב ורב-מתח במידה בלתי-רגילה, אשר בו עלולים גורמים כגון הפתעה ומהירות התנועה למלא

תפקיד חשוב ביותר, ולעיתים — מכריע. ואין לשכוח את השפעתם החשובה של נתוני המקום, מזג-האוויר, עונת השנה ושעות היום.

מדע-המלחמה הסוביאטי לומד את אופיין של הרמות השונות של מאבק מזויף (הרמות האסטרטגית, האופרטיבית, הטקטית), שבהן השינויים הכמותיים עלולים להתבטא בשינויים מהותיים יסודיים, ואף שוקל את התכונות המיוחדות של החילות למיניהם. לדוגמה, למערכה בים או באוויר יש מכלול-תנאים המיוחדים לה; על כן יש בהחלט מקום לאמנות מלחמת-ים ולאמנות מלחמת-אוויר כחלק מאמנות-המלחמה הסוביאטית.

בו בזמן, מחשבתה של התאוריה-הצבאית הסוביאטית שוללת את האופי העצמאי של המלחמה בים וכן של המלחמה באוויר, מתוך השיקול שפעולות-לחימה, בכל מקום שיערכו ובכל אמצעים בהם יערכו, כפופות למטרה כללית אחת של המלחמה. על שום שהשגת המטרה הזאת אינה אפשרית כלל אך ורק ביבשה, או אך ורק בים, או אך ורק באוויר, הרי שקיומה של התפיסה «מלחמה בים» או «מלחמה באוויר» אינו מוצדק. אין לדבר כלל על מבצעים צבאיים מיוחדים ביבשה או בים, כיון שהם בדרך כלל שלובים שילוב מהודק.

התיאוריה של אמנות המלחמה קובעת את יסודותיה ואת עקרונותיה הכלליים, שתקפם חל על כל זרועות הכוחות המזוינים, על כל החילות למיניהם ועל כל רמות הפעולה (האסטרטגית, האופרטיבית, הטקטית) במלחמה בת-ימינו. יסודות ועקרונות אלה מושתתים על חוקים אובייקטיביים ידועים, והם מסייעים לחריצת ההחלטה הנכונה במצב-לחימה זה או אחר. שלא כמו המחשבה הצבאית הבורגנית, השוקלת עקרונות אלה שיקול אי-הסטורי ומופשט, ורואה אותם כיצירתם הגאונית של מנהיגי-גייסות דגולים, אמנות-המלחמה הסוביאטית רואה עקרונות אלה כנובעים מנסייון-לחימה, וכהכללות של נסיון זה, ומשנה את תוכנם בהתאמה לתמורות בתנאי המאבק המזויף.

אמנות המלחמה הסוביאטית מתחלקת לאסטרטגיה, לאמנות האופרציות ולטקטיקה. כל שלושת החלקים המרכיבים הללו קשורים בינם לבין עצמם, ותלותם הדדית, מתוך אי-תלות מסוימת חוקר כל חלק רק את תחום-החזיונות הקשור בנושא שלו, ומשלים בזאת את מחקרי שני החלקים האחרים, ובכך מקדם הוא את מציאת הפתרון למשימות הכלליות המוצגות לפני הכוחות המזוינים.

עם זאת, התפקיד הראשי באמנות המלחמה שייך לאסטרטגיה, משום שהצלחות אלה או אלה במהלך המלחמה כפופות למטרותיה הכלליות. מה שמשגיחה הטקטיקה אינו חשוב כשלעצמו, חשיבותו נאמדת רק לפי נקודת המבט של השגיחה העלוליים ואפשרויותיה של אמנות-האופרציה. השגיחה של אמנות האופרציה עשויים להשפיע

על מהלכה ותוצאותיה של המלחמה רק במקרה שהם מתואמים עם מטרות האסטרטגיה ועולים בקנה אחד עם חשבונות ועם האפשרויות הנפתחות לפניה.

ה א ס ט ר ט ג י ה

אסטרטגיה היא התיאוריה המהווה את החלק המנהיג של אמנות המלחמה הסוביאטית, והיא מבטאת את מתודת היסוד לעריכת מלחמה ומסעי-מלחמה בהתאמה למטרותיה, הנקבעות על ידי מדיניות ברית-המועצות. כנושא לומדת האסטרטגיה את התנאים הקונקרטיים וההודמנויות לעריכת מלחמה. כמו-כן היא מפתחת מתודות לשימוש בכוחות-מזוינים להשגת נצחון במלחמה בכללותה, ובהתאם לשלבים הנפרדים של פעולות צבאיות ובהתאם לזירות השונות.

המטרות והמשימות של האסטרטגיה נובעות ישירות מהמטרות והמשימות של מדיניות המדינה. באשר לאסטרטגיה, הרי המדיניות משקת תפקיד ראשי, מתחילת המלחמה ועד סיומה.

רק התאמה מלאה של האסטרטגיה למדיניותה של המדינה, וכן התאמה מלאה של המטרות המדיניות למשאביה ולאמצעיה של האסטרטגיה, מאפשרים הצלחה במאבק המזוין. בחישוב ובקביעת מטרותיה ומשימותיה של המלחמה בכללותה ושל כל שלב ושלב בה, מחויבת המדיניות להביא בשיקוליה את המשאבים העומדים לרשות האסטרטגיה שלה, — וכן, את המשאבים העומדים לרשות אסטרטגיית היריב. אי לכך, לעולם אל לה לאסטרטגיה להפריז בהערכת כוחותיה שלה עצמה, אף לא בהערכת כוחה של אסטרטגיית היריב, כי בהפרזות שכאלה תחולל בניהולה של המלחמה משגים, שאותם יקשה לתקן, — משגים העלולים לגרור אחריהם תבוסה. לפי מטרות, תנאים ומשאבים מוגדרים אלה של המאבק המזוין מסייעת לנו התיאוריה של האסטרטגיה לבחור את שיטת היסוד לפעולות הצבאיות, לקביעת צורתן ותחומיהן הכלליים, ולהצביע על הדרך לתפעולם של הכוחות העיקריים מתוך תיאום עם המשאבים הצבאיים, הכלכליים, הרוחניים והאחרים.

אמצעיה של האסטרטגיה הם כל הכוחות המזוינים של המדינה, המאוחדים לבלי-הפרד ביניהם ומשולבים במהודק, כיון שאין המלחמה נערכת באמצעות סוג אחד בלבד של הכוחות המזוינים, אלא על-ידי כוחות מאוחדים. על כן, ההפרד בין סוגי-החילות השונים והתיאוריה של תפעולם בנפרד אינן קיימות באמנות-המלחמה הסוביאטית.

להשגת ההכרעה במלחמה חשובות פעולותיו של כל סוגי-החיל שבכוחות המזוינים, אולם אין הפעולות הללו חשובות כשלעצמן, אלא אך ורק ביחס-הגומלין שלהן. זהו כלל אובייקטיבי של האסטרטגיה, המוצא את ביטויו בפיתוח הרמוני של כל סוגי-החיל שבכוחות-המזוינים.

התיאום ההדדי בפיתוח כל סוגי-החיל, אסור לפרשו כפיתוח יחסי, המצוי ביחסי-גומלין בלתי-משותפים. ברור ומפורש כי הן בהתאמה למטרות הישירות של המערכה והן בהתאמה למטרותיה בכל שלב ושלב של המלחמה, עשוי סוגי-החיל זה או אחר למלא את התפקיד הראשי. עם זאת, השגת המשימות האסטרטגיות הבודדות והנפרדות של המלחמה ומערכותיה בעיקר באמצעות אחד מסוגי-החיל של הכוחות המזוינים, כגון הצי או חיל האוויר, אינה מוצאת מכלל חשבון. גם אין שום פסול בכך שהצלחת מסעי-מלחמה או המלחמה בכללותה תהיה תלויה בבחירה הנכונה של המהלומה העיקרית. בד-בבד עם זאת יש צורך לשקול את כל מכלול הגורמים, המעצבים את הצורך לבכר פעולה מסוימת בכוון מסוים. נסיון דבריי-הימים מלמד, כי בין הגורמים הללו מצויים, מלבד הגורמים הצבאיים הטהורים, גם גורמים הנושאים אופי פוליטי וכלכלי — יחסם של האוכלוסיה, המעמדות והמפלגות של הארצות והטריטוריות אשר המהלומה כוונה לעבור דרכן, נוכחותם או העדרם של משאבים כלכליים מסוימים, ועוד. הצורך להביא גם זאת בחשבון, בכל עת ותמיד, מוסבר ומובהר בהדגשה יתרה במדעי-המלחמה הסוביאטי.

(קרא בחוברת הבאה על „אמנות-האופרציה הסוביאטית“)

על המנהיג הצבאי —

שומה על המנהיג הצבאי לדעת את מלאכתו, ועל אנשיו לדעת שהוא יודע אותה. המלחמה היא ענין רציני מאין כמוהו, וחיילינו-אזרחינו רוצים שעל חייהם יגנו מומחים. אפשר שקיימת בעיתות שלום נטיה למועט את דמותו של איש-הצבא המקצועי; אולם בפרוץ מלחמה משתוקקים אזרחינו לחוש, כי גורלם מופקד בידיהם של אנשי מקצוע, כדי להיות איש-מקצוע שבוה שומה על הקצין להקדיש את חייו ללמוד ולשכלול עצמו מתמידים. על מנת להכשיר עצמו לעמוד בתביעות אשר תתבענה ממנהיג צבאי מקצועי במלחמת העתיד עליו ללמוד, עליו לפקד ממש על יחידות קטנות, ועליו לעשות מעשה חשוב לאין ערוך מזה — להנות ללא הרף באמנות המלחמה.

הגנרל מאכסוֹאֵל ד. טילור, צבא-ארה"ב

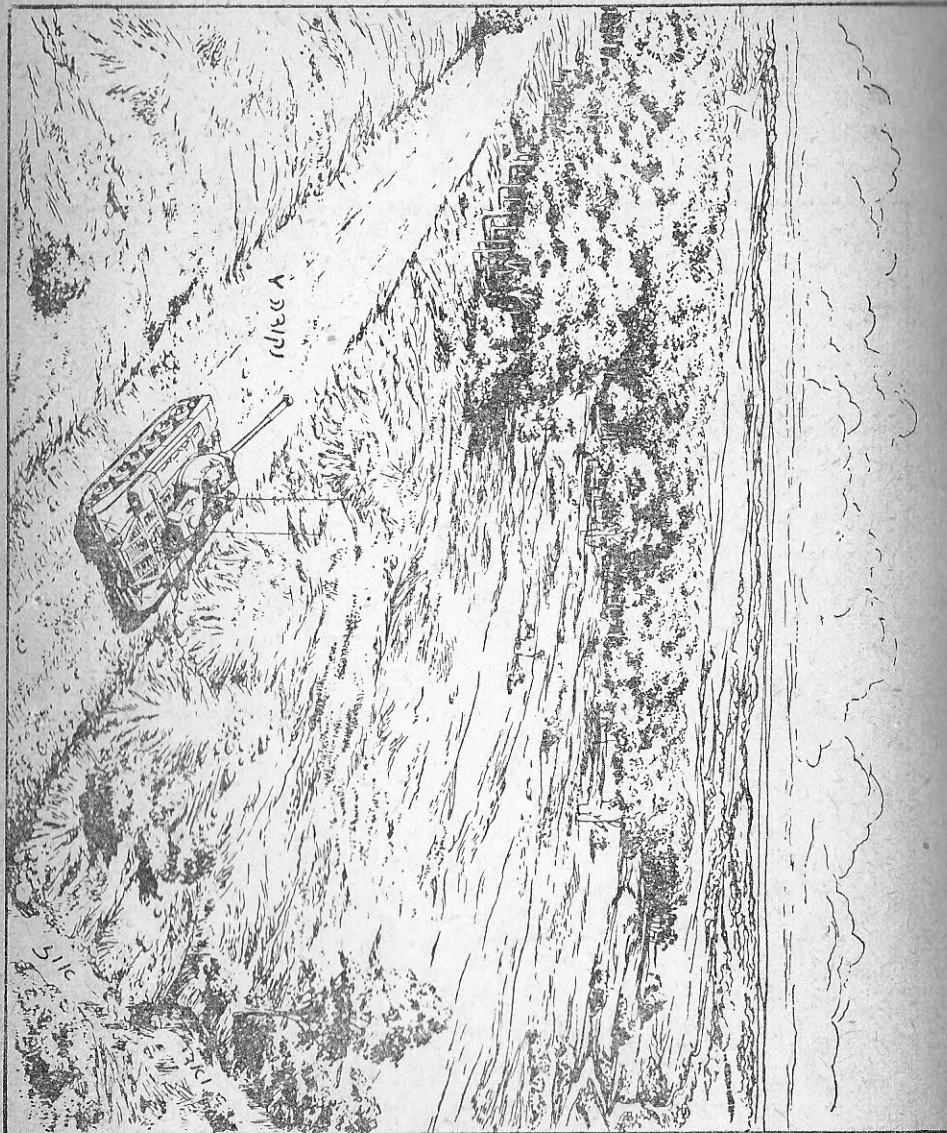
כיצד היית עושה זאת אתה?

הקפיטן ג'. אי. קימבאל

מחלקת הטנקים שלך, המתוגברת במחלקת רגלים, היא מחלקת החוד במשמר קדמי של כוח המנצל הצלחה לכיוון דרומי-מערבי. התבנית שאתם נעים בה היא שדרה. כאשר הטנק המוליך שלך חוצה את ואדי האוון, מודיע לך מפקד הפלוגה

המפה. 1000 יארד — 914 מטר.

מדף הספרים

כללי

P. KEMP: No Color or Crest. Cassell, London, 1958, \$ 5.50.

זכרונותיו של מייור ביחידת "מבצעים מיוחדים" בריטית במלחמת העולם השנייה. פעל מאחורי קווי הגרמנים בבלקנים ובפולין, והשתתף בהתקוממות ורשה. מעניינות השגותיו על תכנון מבצעים מיוחדים ועל ביצועם.

G. M. LYONS & J. MASLAND: Education & Military Leadership. Oxford University Press, London, 283 pp., 40 s. net.

זהו סכומו של מחקר, שנעשה מטעם "קורפוס אימון קציני העתודה" של צבא ארצות-הברית. המחקר בא בעקרו של דבר לעמוד על השפעת החינוך וההשכלה על דמות הקצין. אחת המסקנות החשובות היא שמוסדות ההשכלה האזרחיים חייבים להכשיר את חניכיהם לקראת קריירה צבאית כשם שהם מכשירים אותם למקצועות אזרחיים.

COMMAND DECISIONS: Prepared by the Office of the Chief of Military History, Department of the Army Harcourt, Brace & Company, New-York City, New York, \$ 5.95.

הספר בוחן 20 החלטות-פיקוד מכריעות שנחרצו על-ידי ההנהגה האמריקנית במלחמת-העולם השנייה. להחלטות הצבאיות הללו נודעה השפעה מרחיקת-לכת גם בתחומים האזרחי והמדיני.

י

W. BURKHART: No Tomorrow — no Yesterday. Pageant Press, Inc., N. Y. 294 pp.. \$ 3.50.

סיפורה של צוללת אמריקנית המפטרת במימי יפן במלחמת-העולם השנייה. בראיה-פנימית מעמיקה מתאר המחבר את החוויות העוברות על אנשי הצות — עולם הרגשות שלהם, סכסוכיהם, צפייתם המתוחה ואף... השעמום הפוקד אותם. הספר מגולל את פרשת הצות החל באימוניו ומצטיין בדיוקו המקצועי בתיאורי-הלחימה, וזאת הודות לכך שהמחבר הוא צוללן ותיק, בוגר האקדמיה הימית של ארה"ב, ואיש שהשתתף בשלושה סיורי-צוללות במימי יפן.

אוויר

A. LEE: The Soviet Air and Rocket Forces. Weioefeld & Nicolson, London, 311 pp., illustrated, 36 s.

עורך הקובץ הוא מר אשר לי (בעל העבודה הנודעת "חיל-האוויר הסוביאטי"), הנחשב במערב כמומחה ראשון-במעלה לאוויריה סוביאטית. בצותא עם אחד-עשר מומחים נוספים בתחום זה הוא מנסה לנסוך אור על ההתפתחויות האחרונות בחיל-האוויר האדום. רוב ה"עובדות" שבקובץ הן פרי ניחוש והשערה, אך עם זאת סבורים המבקרים שזה הנסיון המוצלח ביותר, שנעשה עד כה, לנתח את אסטרטגיית האוויר הסוביאטית ואת חימושה הנוכחי.

שלך באלחוט, כי נתקבלה ידיעה ממוטוסי-ספור, שבחורשה אשר מימין לדרך, בחזיתך, נמצאים רגלים של האויב. הוא פוקד עליך לטהר את החורשה. הטנק הקדמי שלך נמצא עתה בנקודה Y. לפי הציור והמפה, החלט באיזו שיטת התקפה תבחר מתוך חמש שיטות ההתקפה היסודיות לטנקים הפועלים בשיתוף עם רגלים, שאינם מוסעים בנושאי-גייסות משוריינים:

1. הרגלים ירכבו על הטנקים?
2. הטנקים ינועו בעקבות הרגלים, ובהגיעם לקרבת היעד יעברו אותם ויהפכו למוליכים?
3. הטנקים והרגלים יגשו אל היעד משני כיוונים שונים?
4. הטנקים והרגלים ינועו יחדיו?
5. הטנקים יחפו על התקדמות הרגלים?

(הפתרון — בחוברת הבאה)

על הניירת —

גם פשהתוצאות זעירות למדי, עצומה היא כמות הניירת הנדרשת ממך פרי לחשיג אותן.

הפילדמרשל לורד מונטגומרי

בהוצאת "הספריה הציונית" ו"מערכות" בית-ההוצאה של צה"ל

יצא לאור כרך שני (חלק א') של ספר

תולדות ההגנה

בעריכת: שאול אמנון, יצחק בן-צבי, אלעזר גלילי, יהודה סלוצקי. העורך הראשי: פרופ' בן-ציון דינור, מזכיר המערכת: גרשון ריבלין.

בכרך זה: פרשת תולדות ארגון ה"הגנה" בשנות 1920-1936, תאורי התפרצויות הדמים בשנות 1921, 1929 ו-1933; פרשות נעלמות של התנוונות, רכישת נשק, ראשית התעש, פעולות מיוחדות וכו'; הארגון המיוחד מיוחדם של חברי "השומר" לשעבר; הפילוג ב"הגנה" והקמת ה"ארגון הצבאי הלאומי"; דמויותיהם של מוסדי ארגון ה"הגנה" וראשוני מפקדיו.

הכרך נכתב בידי יהודה סלוצקי

בחלק זה 625 עמודים, למועלה מומאנים תמונות, תצלומי תעודות, מפות, קריקטורות וכו'.

המחיר 9.60 ל"י

מנ"י מערכות, אנשי צבא ונושאי אות ההגנה יוכלו לרכוש הספר בהנחה מי הית-

טילים ונשק אטומי

מאת

אלוף-משנה ד"ר ש. יפתח

ספר מקורי מיוחד במינו, אשר הרצאתו הנוחה וזמרתו הנאה מאירים עינים בבעיות אקטואליות אשר הכנתן והתמצאותן בהן הן מענייניו של כל אדם בתקופתנו, כאיש-צבא ומאזרח. ספר רב-ענין למבוגר ולנוער.

למנויים: — 4 ל"י

המחיר: — 5 ל"י

H. SEARLS: The Big X. William Heinemann, London, 256 pp., 15 s. net.

סיפור מחיי טייס מטוסי-ניסוי בחיל-האוויר האמריקני. מתוארים בו בכשרון רב לבטיו של "שפן נסיון" כזה, והתנצחותו עם מהנדסי הייצור, הסומכים על חישובים בעוד שהוא מאזין לקול פנימי שבו.

P. FRANK: Alas Babylon. Constable & Co. Ltd., 254 pp., 15 s. net.

המחבר היה חבר "מפקדת פיקוד-האוויר האסטרטגי" ב"מרכז לניסויי טילים" שבבפיקאנאבארל, בארה"ב. סיפורו הכתוב ביכולת רבה מתאר בריאליזם עז ומתוך בקיאות מוחלטת בלוחמת טילים ובלוחמה גרעינית כיצד מתלקחת מלחמה גרעינית עולמית ומה הן תוצאותיה. הקורא הישראלי ימצא ענין מיוחד בסיפור, משום שהמחבר רואה בסכסוכים במזרח-התיכון את סיבת המלחמה העתידה. סכסוכים אלה הוגברו — כך מספר לנו — עליידי הקומוניסטים, המבקשים תואנות להסתגן לתוך כל המזרח-התיכון כולו ולאפריקה, בלי מלחמה, אם יתאפשר להם הדבר, אך בדעתם להגיב במהלומת-אפתעה אטומית, אם המערב יתנגד בכוח להשתלטותם השקטה. אולם המלחמה התלקחה באורח בלתי-צפוי, עת רקיטה אמריקנית שנורתה על מטוס סובייטי אשר התחקה אחר "הצי השישי" בימ-התיכון סתה ממסלולה ועשתה שמות בנמל סורי גדול.

יבשה

Lt. Col. F. O. HOUGH, USMCR, Maj. V.E. LUDWIG, USMC, and H. I. SHAW: Pearl-Harbor to Guadalcanal: History of U. S. Marine Corps Operations in World War II (Vol I). U. S. Government Printing Office, Washington 25, D. C. 439 pp., \$ 5.00

הכרך הראשון בסדרה בת המישה כרכים, אשר יתארו בפרוטרוט את מבצעי ה"מאוינס" ("צבא-הצי" האמריקני) במלחמת-העולם השנייה. הכרך מצטיין בשלמותו, אף כי יריעתו רחבה ביותר.

על הנסיגה —

המוצביא הטוב הוא המוצביא היודע מתי עליו לפנות, ואף עושה זאת.

הפילדמרשל לורד ולינגטון

הופיע

„חטיבת גבעתי במלחמת הקוממיות“

ליקט וכתב רס"ן א. איילון

תיאורים רבי-פנים ועזים של מלחמת חטיבת הדרום, רשומים
מפי לוחמי החטיבה ומגיני הישובים, מלווים בתמונות רבות,
מפות מפורטות ומסמכים רבי-ערך.
לאנשי צבא, מנויי מערכות וותיקי החטיבה — הנחה.

הופיעה

מהדורה חדשה של הספר

„אילן ושלח“

דרך הקרבות של חטיבת „גולני“

ספר רב-הוד על חטיבת „גולני“ במלחמת הקוממיות.

למנויים — 6 ל"י

המחיר — 8 ל"י

דואר ליטני

צמח חיים
168281/ק
שד"י ויצמן 38
קרית מוצקין